

Mám rakovinu – ako to povedať svojmu dieťaťu?

Prednáška zameraná na prezentáciu informačnej brožúry LPR

Mgr. Petra Oláhová, Ambulancia PLPD

XXXIII. Konsolidačná výročná konferencia SSVPL SLS

11.-13. október 2012,

konferenčná sála Hoepfner Grandhotel Starý Smokovec

Otázky, ktoré trápia postihnuté matky, či otcov:

- Ako oznámiť túto správu svojmu dieťaťu?
- Nie je lepšie zamlčať mu pravdu?
- Nechcem, aby moje dieťa bolo mojou chorobou rozrušené. Čo mám robiť?

Brožúrka čerpá z Luxemburskej nadácie proti rakovine.

Mám povedať svojmu dieťaťu, že mám rakovinu?

- Áno
- Je nemožné utajiť chorobu
- Dieťa ponechané v nevedomosti si predstavuje katastrofické scenáre, ktoré môžu byť traumatizujúcejšie, ako jasné informácie, veku primerane podané
- Slovo „rakovina“ už dnes nie je tabu

Kto sa má rozprávať s dieťaťom?

- S kým sa dieťa najradšej rozpráva o svojich pocitoch, alebo problémoch?
- Na koho sa obracia, keď je nešťastné?
- Kto z členov rodiny sa cíti byť spôsobilý rozprávať sa s dieťaťom o chorobe?

Kedy je vhodná chvíľa na rozhovor?

- Vhodný čas je po prekonaní vlastnej traumy
- Zvoliť si chvíľu, kedy sa môže rodič zhovárať s dieťaťom bez vlastného rozrušenia
- V pokojnom prostredí, počas dňa, aby sa dieťa stihlo pred spaním upokojiť
- Ak sú prítomné a iné osoby – rozhovor prebiehať na báze zhody v zásadných bodoch

Znesie moje dieťa, keď budem počas rozhovoru plakať?

- Je normálne mať počas rozhovoru slzy v očiach
- Situácia by sa však nemala dramatizovať
- Je potrebné vysvetliť dieťaťu, že slzy sú vyjadrením Vašich pocitov a že a dieťa môže dať takto svoje pocity „von“
- Nedávajte prejavu svojho strachu voľný priebeh – Vaše dieťa by to nemuselo uniesť...

Čo odpovedať na najťažšiu otázku: „Zomrieš?“

- Mnohí mladiství často spájajú rakovinu so smrťou, s utrpením a fyzickou bolesťou
- Potrebné je dieťa upokojiť poznaním, že všetci okolo urobia všetko pre to, aby sa choroba vyliečila
- Staršie deti možno ubezpečiť tým, že je mnoho chorôb, ktoré sa nedajú vyliečiť, ale dá sa s nimi žiť
- Rozhovor a informovanie však musia byť – aby dieťa malo možnosť pripraviť sa na smrť svojho otca alebo matky
- Niekedy aj ako dospelí ľudia trpia tým, že sa ako malé deti nemohli rozlúčiť so svojimi rodičmi, pretože sa pred nimi zamlčovala pravda

Ktoré iné otázky môžu zaujímať dieťa?

- Je rakovina nákazlivá?
- Ochorela mamka pre to, lebo som bol neposlušný?
- Má otec rakovinu preto, lebo mám v škole zlé známky?
- Je rakovina dedičná? (*najmä u starších detí*)

Rozhovor vedený s ohľadom na vek dieťaťa

Diet'a vo veku 1 – 2 rokov

- *Nie sú schopné vnímať závažnosť choroby*
 - *Vnímajú zmenu rodinnej klímy*
 - *Aj batol'atá sú citlivé na stres a strach rodičov*
 - *Najťažšie je odlúčenie počas hospitalizácie*
 - *Diet'a musí mať možnosť rodiča navštevovať*
 - *Potrebné je zachovať pred diet'aťom pokoj*
-

Diet'a vo veku od 3-6 rokov

- *Už vedia pochopiť, čo je choroba, lebo zvyčajne sami prekonali nejaké ochorenia*
- *Spájajú chorobu s určitou situáciou /zostať ležať v posteli/*
- *Nepreťažovať ich detailmi rizík a podrobnými informáciami*
- *Potrebné odpovedať na jeho otázky*
- *Myslieť na to, že jeho schopnosť sústredenia nepresahuje 5-15 minút*
- *Diet'a najviac rozrušujú početné zmeny v dennom poriadku*

Diet'a od 7-12 rokov

- *Majú vyvinuté chápanie a chcú byť informované*
 - *Z emocionálneho hľadiska už chápu závažnosť situácie i hrozbu choroby*
 - *Reagujú často zhoršenými výsledkami v škole (čo je spôsob, akým sa konfrontujú s realitou)*
 - *Zlé výsledky v škole zväčša bývajú dočasné*
 - *Nikdy nehovoriť: „Ja sa rýchlejšie uzdravím, ak sa tvoje školské výsledky zlepšia!“*
-

Mladiství od 13 rokov

- *Bývajú zaujatí vlastnými problémami*
- *Mnohému rozumejú, ale nemajú psychickú odolnosť a emocionálnu zrelosť dospelého*
- *Nekladme na nich bremeno strachu a obáv, pretože nemajú ešte schopnosť sa tomu brániť*
- *Ak trávi veľa času na internete – možno vyhľadáva podrobné informácie o chorobe, čo môže byť nebezpečné*
- *Odpovedať treba vecne, reálne, zrozumiteľne, rozprávať sa často a odpovedať na všetky otázky*

Čo ešte?

- *Učiteľ v škole dieťaťa by mal byť informovaný – môže byť Vaším spojencom...*

Ďakujem za pozornosť.

LIGA PROTI
RAKOVINE

